

WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Klasa VIII

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA OPRACOWANO W OPARCIU O:

1. Podstawę programową kształcenia ogólnego; program nauczania geografii w szkole podstawowej klasy 5 – 8, wyd. Nowa Era;
2. Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 1122)
4. Statut Szkoły

Zadania systemu oceniania

- Pobudzenie uczniów do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji.
- Wskazywanie kierunku dalszej pracy przez zwrócenie uwagi na sukcesy i braki.
- Dostarczenie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.
- Rozwijanie odpowiedzialności za osobiste postępy.
- Wdrażanie uczniów do samooceny.

Zasady oceniania ucznia

- Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne ustala się według skali:

- 1) stopień celujący – 6 (cel);
- 2) stopień bardzo dobry – 5 (bdb);
- 3) stopień dobry – 4 (db);
- 4) stopień dostateczny – 3 (dst);
- 5) stopień dopuszczający – 2 (dop);
- 6) stopień niedostateczny – 1 (ndst).

- Roczna i śródroczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie jest średnią arytmetyczną.
- W zapisie ocen cząstkowych oraz ocen klasyfikacyjnych śródrocznych nie uwzględnia się znaków „+” i „-”.
- Przyjmuje się wspólną skalę procentową oceniania: sprawdzianów, testów, kartkówek i innych zadań w których ocena wyznaczana jest na podstawie ilości zdobytych punktów dla poszczególnych ocen:

- 1) 0 – 35% - niedostateczny;
- 2) 36 – 50% - dopuszczający;
- 3) 51 – 69% - dostateczny;
- 4) 70 – 85% - dobry;
- 5) 86 – 99% - bardzo dobry;
- 6) 100% - celujący.

- Ocena śródroczna i końcoworoczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych, które uczeń uzyskuje poprzez:

a) **przygotowanie do zajęć** – terminowość i systematyczność wykonywania i oddawania prac wytwórczych, posiadania materiałów i narzędzi potrzebnych do wykonywania zadań,

b) **pracę na lekcji:**

- jakość pracy, zaangażowanie i aktywność na lekcji,
- staranność, dokładność i dobra organizacja pracy podczas powierzonych zadań, twórcze rozwiązywanie problemów,
- umiejętność pracy w zespole,
- prezentacja prac wytwórczych,
- prawidłowe wypełnianie kart pracy

c) **prace wytwórcze,**

d) **sprawdziany i testy** (zapowiedziane dwa tygodnie wcześniej, z podanym zakresem materiału)

e) **kartkówki,**

f) **odpowiedzi ustne**

g) **dodatkowe sukcesy ucznia** – osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (związanych z tematyką przedmiotu).

- Uczeń może poprawić ocenę według następujących zasad:

a) sprawdziany w ciągu dwóch tygodni od momentu oddania i omówienia pracy, na warunkach określonych przez nauczyciela przedmiotu, jednak nie przekraczając terminu wystawienia oceny śródrocznej i rocznej

- b) otrzymaną ocenę wpisuje się do dziennika z zaznaczeniem „poprawa sprawdzianu”, w przypadku oceny niższej niż poprzednia pod uwagę bierze się lepszy wynik,
- c) uczniowie, którzy nie pisali danego sprawdzianu z powodu dłuższej niż 21 dni nieobecności piszą ją w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- d) każdy uczeń, który był nieobecny na zajęciach lekcyjnych ma obowiązek samodzielnie uzyskać informacje od nauczyciela lub uczniów o przewidywanych terminach sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz o wszystkich pracach, które powinny być zrealizowane,
- e) uczeń, który znał termin sprawdzianu, a nie pisał go, zobowiązany jest do napisania go na pierwszych zajęciach po sprawdzianie, na których będzie obecny.
- f) uczeń, który w trakcie zapowiadania sprawdzianu nie był obecny na zajęciach, ma obowiązek na pierwszych zajęciach z tego przedmiotu po ustaniu nieobecności ustalić z nauczycielem termin przeprowadzenia pisemnej pracy kontrolnej. Termin ten nie może przekraczać 14 dni. Nauczyciel ma prawo zmienić formę sprawdzenia wiedzy i umiejętności ucznia,
- g) prace praktyczne wykonywane na lekcji, w terminie dowolnym po ustaleniu z nauczycielem, jednak nie przekraczającym terminu wystawienia oceny śródrocznej i rocznej.

- Oceny z projektów, aktywność, pracy w grupach i pracy na lekcji nie podlegają poprawie.

Kryteria oceny osiągnięć ucznia

- Przy ocenie prac wytwórczych ocenia się:
 - zgodność z projektem,
 - samodzielność pracy,
 - oryginalność rozwiązań,
 - wkład pracy ucznia,
 - estetykę wykonania.
- Oceniając prace wytwórcze brany jest pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfikacji zajęć, jego motywację i zaangażowanie w pracę.
 - Ocenie podlegać będą następujące formy pracy:
- stosunek ucznia do przedmiotu (prowadzenie zeszytu przedmiotowego, przygotowanie materiałów niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w zajęciach),
- testy, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne
- aktywność ucznia podczas pracy na lekcji (m.in.: częste zgłaszanie się na lekcji, aktywna praca w grupie, wykonywanie dodatkowych prac)
 - wykorzystanie posiadanej wiedzy w praktycznym działaniu,

- uczestnictwo w zawodach i konkursach przedmiotowych – zwycięstwo w etapie powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim lub ogólnopolskim nagrodzone zostanie oceną celującą (na półrocze lub koniec roku).
- Nieprzygotowanie do lekcji, tzn. nieprzygotowanie do odpowiedzi, można zgłosić raz w semestrze. Kolejne nieprzygotowania skutkują postawieniem oceny niedostatecznej. Nieprzygotowanie uczniowie zgłaszają przed rozpoczęciem lekcji (osoby zainteresowane sporządzają listę na kartce i na początku lekcji, wchodząc do sali, wręczają nauczycielowi listę osób nieprzygotowanych lub zostawiają na biurku nauczyciela).
- Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia po sprawdzeniu obecności. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
- Poza wiedzą i umiejętnościami ocenie podlegać będzie również:
 - umiejętność pracy w grupie,
 - udział w pracach na rzecz szkoły i środowiska lokalnego

Kryteria oceniania

- **Ocenę celującą (6)** – otrzymuje uczeń, który:
 - inicjuje dyskusję i bierze w niej czynny udział
 - który przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć.
 - który w pełni opanował zakres wiedzy i umiejętności przekazanych przez nauczyciela i wykorzystuje wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności.
 - który ma świadomość wpływu znajomości programu związanego z przedmiotem edukacja dla bezpieczeństwa na rzeczywistość.
 - który wykazuje się zaangażowaniem i twórczą inicjatywą w działaniach grupowych.
 - argumentuje w obronie własnych poglądów.
 - który posiada motywację i dojrzałość podejścia do nauki przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa przewyższającą wymagania edukacyjne przewidziane na danym etapie edukacyjnym.
 - który posiada postawę twórczą, aktywną, poszukującą.
 - który uzyskuje bardzo dobre wyniki z pisemnych prac kontrolnych .
 - który aktywnie pracuje na lekcji oraz uzyskuje oceny zgodne z oczekiwaniami nauczyciela z odpowiedzi ustnych.
 - który aktywnie i chętnie uczestniczy w wydarzeniach odbywających się na terenie szkoły jak i poza nią (wydarzenia wskazane przez nauczyciela).
 - który jest zaangażowany w proces twórczy.

- który uzyskuje tytuł laureata w konkursach związanych z przedmiotem edukacja dla bezpieczeństwa: szkolnych (ocena celująca cząstkowa) i pozaszkolnych (ocena celująca końcowa).
- który jest zaangażowany w pracę twórczą na zajęciach pozalekcyjnych z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa (w przypadku ocen cząstkowych i oceny końcowej na poziomie - bardzo dobrych, uczestnictwo w pozalekcyjnych zajęciach z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa podnosi ocenę końcową ucznia o jeden stopień).

- **Ocenę bardzo dobrą (5)** – otrzymuje uczeń, który:

- który w pełni opanował zakres wiedzy i umiejętności przekazanych przez nauczyciela i wykorzystuje wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności.
- który sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji.
- który bierze udział w dyskusjach na temat edb i potrafi uzasadnić swoje poglądy.
- który chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach związanych z przedmiotem edukacja dla bezpieczeństwa na terenie szkoły.
- który potrafi osobiście ustosunkować się do wartości przekazywanych na przedmiocie edukacja dla bezpieczeństwa oraz uzasadnić swoją opinię.
- który bierze czynny udział w pracach zespołowych oraz poprawnie wykonuje powierzone zadania.
- który przejawia dużą aktywność twórczą.
- który aktywnie i chętnie uczestniczy w zajęciach, wciąż wzbogaca i rozszerza swoją wiedzę z danego przedmiotu.
- który odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze.
- który potrafi omówić poruszane zagadnienie, posługując się odpowiednimi pojęciami.

- **Ocenę dobrą (4)** – otrzymuje uczeń, który:

- który wystarczająco opanuje przekazywany przez nauczyciela zakres wiedzy i umiejętności.
- który właściwie posługuje się terminologią przedmiotową i potrafi rozwiązywać typowe problemy.
- który bierze czynny udział w pracach zespołowych oraz poprawnie wykonuje powierzone zadania.
- który z pomocą nauczyciela: potrafi interpretować (charakteryzować) omawiane zagadnienie oraz stara się ustosunkować do przedstawianych wartości i uzasadnić swoją decyzję.
- który przejawia dużą aktywność w czasie lekcji.
- który jest przygotowany do lekcji i aktywnie w niej uczestniczy.
- który rozwija umiejętności wyrażania własnych uczuć i odczuć, chętnie podejmuje trud tworzenia.

- **Ocenę dostateczną (3)** – otrzymuje uczeń, który:

- który opanował przekazaną przez nauczyciela wiedzę i umiejętności w podstawowym zakresie, ale nie wykazuje się osobistym zainteresowaniem (zaangażowanie).
- który bierze udział w pracach zespołowych w klasie, ale pracuje mało aktywnie.
- który z pomocą nauczyciela: potrafi interpretować (charakteryzować) omawiane zagadnienie oraz stara się ustosunkować do przedstawianych wartości i uzasadnić swoją decyzję.
- który stara się być przygotowany do lekcji i aktywnie w niej uczestniczyć.
- który podejmuje trud rozwiązywania problemów związanych z przedmiotem. - który zna podstawowe terminy i pojęcia związane z przedmiotem edukacja dla bezpieczeństwa

- **Ocenę dopuszczającą (2)** – otrzymuje uczeń, który:

- który podany przez nauczyciela zakres wiedzy i umiejętności opanował w stopniu niepełnym i nie wykazuje osobistej aktywności.
- który uczestniczy w pracach zespołowych w nikłym stopniu.
- który tylko z pomocą nauczyciela: potrafi interpretować (charakteryzować) omawiane zagadnienie oraz stara się ustosunkować do przedstawianych wartości i uzasadnić swoją decyzję.
- który z pomocą nauczyciela wykonuje proste ćwiczenia wykonywane na zajęciach.
- który rzadko przygotowuje się do zajęć, nie przynosi zalecanych materiałów i przyborów.
- który musi być stymulowany przez nauczyciela do aktywnego uczestnictwa w zajęciach.

Kryteria oceniania ucznia z zaleceniami PPP

- Nauczyciel prowadzący przedmiot dostosowuje wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do uczniów z zaleceniami PPP.
- Przy ocenianiu uczniów nauczyciel uwzględnia zalecenia PPP.
- W przypadku uczniów z zaleceniami PPP należy dostrzegać częściowy sukces, progresję w przełamywaniu trudności, brać pod uwagę włożony wysiłek i chęć pokonania trudności, a nie tylko uzyskane efekty. Nagradzać należy za aktywność podczas lekcji, nawet jeżeli nie owocuje zawsze dobrymi odpowiedziami, a także punktować za chęć uczestniczenia w zajęciach i wykonywanie zadań dodatkowych.

USTALENIE SPOSOBÓW -WSKAZYWANIA KIERUNKÓW DALSZEJ PRACY UCZNIA.

1. Omówienie pracy pisemnej i wskazanie braków w opanowaniu materiału oraz wskazanie sposobów uzupełnienia wiadomości.
2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicami w celu ukierunkowania pracy ucznia zdolnego, ucznia z trudnościami w nauce, ucznia z dysfunkcjami.
3. Współdziałanie z uczniem zdolnym w celu rozwijania jego zainteresowań.

SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW O WARUNKACH I TRYBIE UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH ORAZ O MOŻLIWOŚCI PRZYSTĄPIENIA DO SPRAWDZIANU KOŃCOWOROCZNEGO W CELU PODWYŻSZENIA OCENY, GDY ZOSTAŁY NARUSZONE PROCEDURY USTALANIA TEJ OCENY.

1. Wystawianie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, postępów ucznia w nauce, dodatkowych osiągnięć(zajęcie wysokich lokat w konkursach czy zawodach przedmiotowych), systematycznej pracy przez cały rok szkolny.
2. Uczeń nie może uzyskać oceny celującej jeśli nie spełnił wszystkich kryteriów na tę ocenę
3. Na miesiąc przed klasyfikacją nauczyciel informuje uczniów o przewidywanej ocenie półrocznej/rocznej. Ocena może ulec podwyższeniu, na pisemny wniosek rodziców. Uczeń ma możliwość przystąpienia do dodatkowego sprawdzianu obejmującego materiał z całego roku. W wyniku tego sprawdzianu może otrzymać ocenę wyższą o jeden stopień. Sprawdzian ten powinien się odbyć nie później niż tydzień przed radą klasyfikacyjną zgodnie z zapisem w Statucie szkoły.

Wymagania programowe na poszczególne oceny

1. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: - charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu - rozpoznaje zagrożenia - wymienia nazwy służb działających na rzecz zwalczania zagrożeń - wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania podczas pożaru - wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru - wymienia rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej - omawia zasady zachowania podczas ataku terrorystycznego (np. wtargnięcie uzbrojonej osoby do szkoły)	Uczeń: - opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji: - sygnały - drogi i wyjścia ewakuacyjne - miejsce zbiórki - zasady zachowania podczas ewakuacji - wymienia podstawowe środki alarmowe - opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy - przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych - opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji	Uczeń: - omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu - omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego - charakteryzuje działalność i zadania społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, GOPR, WOPR - opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku) - wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność - wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych	Uczeń: - charakteryzuje stopnie ewakuacji - omawia zasady ewakuacji zwierząt z terenów zagrożonych - uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby zapobiegania panice	Uczeń: redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybrany) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

opisuje obowiązki pieszego i kierowcy wobec pojazdu uprzywilejowanego	opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, wichury, burzy			
---	---	--	--	--

2. Bezpieczeństwo państwa

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4 + 5]
Uczeń: - wymienia i charakteryzuje dziedziny bezpieczeństwa państwa - wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa i jego poszczególne instytucje, - wymienia rodzaje sił zbrojnych RP - rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP	Uczeń: - omawia zadania, strukturę oraz podstawowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych RP - wymienia i uzasadnia geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa - charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP	Uczeń: - identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego - wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, opisuje procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia - wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	Uczeń: - wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz samorządowych w zakresie obronności - proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci - wymienia główne zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa	Uczeń: - jest członkiem organizacji skautowych lub proobronnych, lub grup rekonstrukcyjnych itp. - doskonali się w wybranej dyscyplinie sportowej przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, pływanie, nurkowanie, spadochroniarstwo itp.)

3. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4 + 5]

Uczeń: • podaje definicję pierwszej pomocy • wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy • potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia • opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej • opisuje zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia • prawidłowo wzywa pomoc • opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu	Uczeń: • opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • omawia zasady postępowania w przypadku omdlenia • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • wykonuje opatrunek oślaniający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy • omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów • wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach • opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs)	Uczeń: • przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE • wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności • proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie • wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające omdlenie • wykonuje podstawowe opatrunki oślaniające w obrębie głowy i tułowia • zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia • wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego • prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) • opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w oku • wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia • definiuje NZK, wymienia jego przyczyny i typowe objawy	Uczeń: • wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia • omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” • opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci • praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) • proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych sytuacjach życia codziennego • omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej • omawia sposób wykonania chwytu Rauteka i wskazuje okoliczności typowe dla jego zastosowania • umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST	Uczeń: • uczestniczył w pozaszkolnych formacjach związanych z ratownictwem medycznym • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach
--	---	--	---	--

• omawia zasady postępowania z poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa • proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji • opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: ○ zawału serca ○ udaru mózgu ○ napadu duszności ○ porażenia prądem ○ ukąszenia lub użądlenia ○ napadu padaczkowego ○ hipo- lub hiperglikemii	• wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego • bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy • układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/ bocznej - ustalonej	• charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego		
---	---	---	--	--

4. Kształtowanie postaw obronnych

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]

Uczeń: • omawia zasadę BLOS • omawia zasady zachowania na strzelnicy • zna podstawowe zasady orientowania się w terenie	Uczeń: • wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne)	Uczeń: • prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc) • wymienia podstawowe elementy broni palnej • potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych • omawia ograniczenia związane z wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu	Uczeń: • potrafi zgrywać przyrządy celownicze • wymienia i charakteryzuje rodzaje map • omawia najważniejsze elementy mapy	Uczeń: • wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania
--	--	---	---	---